

Romantyczna i realistyczna tradycja polityczna Polski

Autor tekstu: **Mariusz Agnosiewicz**

W periodykach *Pressje* oraz *Nowa Konfederacja* ukazały się ciekawe koncepcje syntezy dwóch współczesnych kluczowych nurtów politycznych: romantyczno-powstańczego z organiczno-realistycznym. Nurty te wytworzone zostały w ramach procesu odbudowy polskiej niepodległości w XIX wieku.

Jeśli idzie o ich obecność w polskim życiu politycznym XX w. możemy dokonać takiego podziału:

II RP — współobecność nurtu romantycznego oraz realistycznego

PRL — silny nurt realistyczny

III RP — silny nurt romantyczny

Wykastrowanie części tych tradycji zarówno w okresie PRL, jak i w III RP doprowadziło do zubożenia perspektywy historycznej. O ile w okresie PRL negowano doniosłość powstań w procesie odzyskania niepodległości, o tyle w okresie III RP rozwinęto kult powstań.

1. Pomnik Cegielskiego z inskrypcją „Praca zwycięża wszystko”

Propozycja syntezy ma sens. Warto jednak pamiętać, że polski romantyzm nie może być redukowany do wezwań insurekcyjnych. Wskazywałem w poprzednich publikacjach, że polscy romantycy na czele z Mickiewiczem są dziś dość prostacko odzytywani, że w swoich projektach politycznych byli oni często ukrytą treścią realistyczną skrytą za romantyczną formą (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9543>).

Głównym jednak źródłem współczesnych nieporozumień uważam radykalne wyparcie tradycji realistycznej.

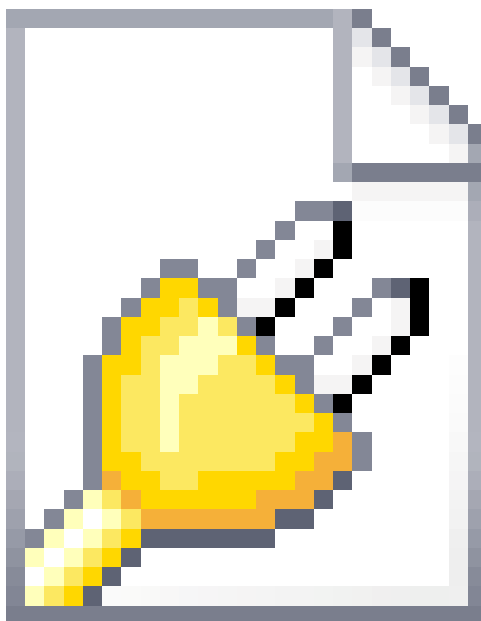
Walka o niepodległość scementowana została z dwoma nieudanymi powstaniem, które miały stać się ważnym zaczynem odbudowy niepodległości. Dziedzictwo tych powstań jest jednak nader wątpliwe. Prawdziwa praca niepodległościowa była właśnie w tym mocno dziś zapoznanym dziedzictwie organicznym.

By właściwie zrozumieć to dziedzictwo trzeba jednak pamiętać, że jej matczynikiem i stolicą nie była Warszawa czy Kraków, lecz Poznań. Praca organiczna rozpoczęła się w Poznaniu 20 lat

wcześniej niż w Warszawie. I to Poznań wytworzył modelową syntezę nurtu realistycznego z romantycznym. Warszawa przeprowadziła dwa powstania zakończone klęską. Powstanie wielkopolskie zaś przeprowadzone we właściwym czasie i z odpowiednim zapleczem organizacyjnym — zakończyło się sukcesem.

Michał Kuź („Nowa Konfederacja” nr 1 (55) /2015) zauważył: „bohaterami, od których nazwy biorą ulice i szkoły w Wielkopolsce, nie są zwykle powstańcy (a przynajmniej nie ci, którzy powstańcami jedynie pozostali), tylko społecznicy, organizatorzy życia gospodarczego, fabrykanci. (...) Nawet stary generał Dezydery Chłapowski pamiętany jest tu wcale nie za swoje przygody napoleońsko-listopadowe. Wielkopolanie widzą w nim raczej wydawcę, oddanego regionowi posła do pruskiego parlamentu i organizatora przeciwdziałającego germanizacji towarzystwa kredytowego”.

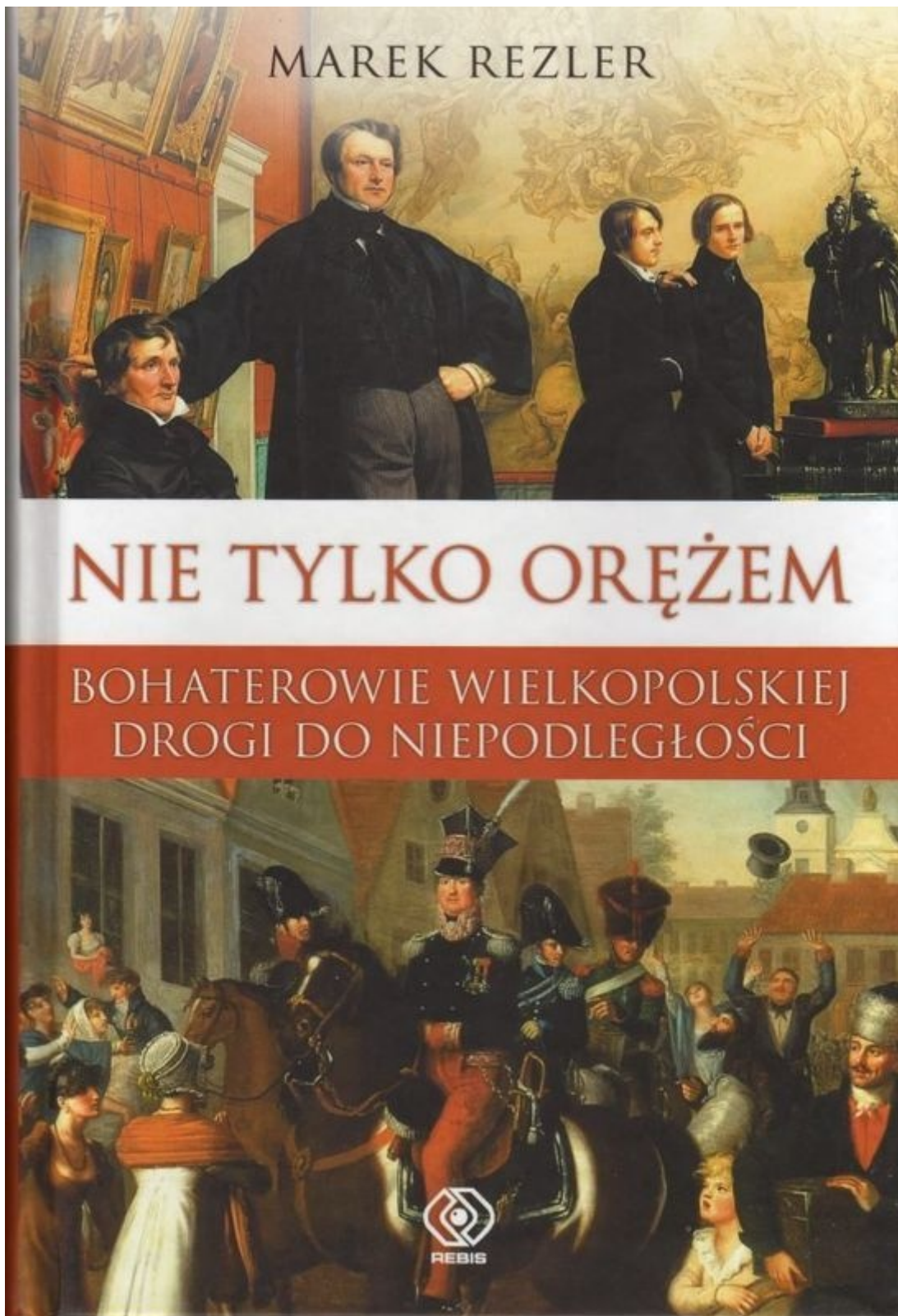
By odzyskać tę zatraconą tradycję polityczną polecam świetny wykład dra Jana Przybyła — niezwykle istotny także dla naszej współczesności:

Więcej:

Krzysztof Wołodźko: [Danina krwi, danina pracy](http://www.nowakonfederacja.pl/danina-krwi-danina-pracy) (<http://www.nowakonfederacja.pl/danina-krwi-danina-pracy>)

[Praca organiczna a nie powstania!](http://www.konserwatyzm.pl/artukul/5445/praca-organiczn-a-a-nie-powstania) (<http://www.konserwatyzm.pl/artukul/5445/praca-organiczn-a-a-nie-powstania>)

Mariusz Agnosiewicz

Redaktor naczelny Racionalisty, założyciel PSR, prezes Fundacji Wolnej Myśli. Autor książek [Kościół a faszyzm](#), [Anatomia kolaboracji](#) (2009), [Heretyckie dziedzictwo Europy](#) (2011), trylogii *Kryminalne dzieje papieżstwa*: [Tom I](#) (2011), [Tom II](#) (2012), [Zapomniane dzieje Polski](#) (2014).
[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 12-03-2015)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9812) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9812>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl